

Sportovci si oddechli. Problémové dotace jdou podle NKÚ za ministerstvem

Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) se opřel do systému dotací pro sport ministerstva školství. Nabil tím kritikům z řad vládního hnutí ANO.

Pavel P. Novotný
redaktor MF DNES

PRAHA Sportovní funkcionáři na tento elaborát nervózně čekali několik týdnů. O probíhajících kontrolech se na svazech vědělo, a přestože pruběžné zpravy neuказovaly na žádný velký přušťivý, výsledek si ministerstvo školství do vitriny úspěchu nevystaví.

Mocní séfové sportovních organizací si nakonec oddechli. Za jejich sekretářů jdou totíž prohřešky „pouze“ v rozsahu 15,1 milionu korun pochybně utracených dotací. A to jsou z celkové zkoumané sumy 1,9 miliardy drobné. Na větších „ranach“ je kontroloři nepřichytily.

„Česká unie sportu prošla bez výtek. Na znázory, když nám úřad výčtu, že jsme část peněz utratili na mzdy, jsou nesmyslné. Klidně jsme totíž mohli utratit 100 percent na mzdy a pravidlum by to neodporovalo,“ říká Miroslav Jansta, šéf České unie sportu (CUS).

Podle zprávy ČUS ze 42 milionové dotace použila 26 milionů korun na mzdy, ve Sdružení sportovních svazů České republiky šlo na mzdy třináct ze 45 milionů. Z konkrétních řeč a řečových podle závěru zprávy chyběly nebo netransparentně rozdělilo většinu ze zkoumaných dvou miliard. NKÚ se podívuje nad chybami v žádostech či nad chybami v řídce výběru a přes jaké sportovní kontrolou použití peněz.

Stát a sport

Jak podporovalo sport ministerstvo školství (v mld. Kč)

Průměrné příjmy na jeden klub a počet registrovaných sportovců

	v mld. korun	v mil. registraci
Masově mediálně atraktivní olympijské sporty s přímou podporou MŠMT	1 045,4	1 207
Nemasově mediálně méně atraktivní olympijské sporty s přímou podporou MŠMT	360,8	0,386
Neolympijské disciplíny s přímou podporou MŠMT	190,1	0,365
Neolympijské disciplíny bez přímé podpory MŠMT	106,8	0,573
Organizace sdružující handicapované sportovce	157,4	0,017
Organizace s přímou podporou MŠMT zastřešující Sport pro všechny	89,6	0,447

Pramen: ministerstvo financí, KPMG, nejnovější údaje k dispozici jsou z roku 2011

Fakta

Největší sportovní svazy podle počtu sportovců

Football (FAČR)	574 tisíc
Hokej (ČSLH)	111 tisíc
Florbal (ČFLU)	80 tisíc
Tenis (ČTS)	59 tisíc
Atletika (ČAS)	56 tisíc
Basketbal (ČBF)	49 tisíc

Šírou šlo o položky v rázech stovek tisíc až jednotek milionů korun. Mnohen větší úder od úřadu inkasoval systém dotací na sport jako takový. Ministerstvo školství, mládež a tělovýchovy podle závěru zprávy chyběly nebo netransparentně rozdělilo většinu ze zkoumaných dvou miliard. NKÚ se podívuje nad chybami v žádostech či nad chybami v řídce výběru a přes jaké sportovní kontrolou použití peněz.

V roce 2012 například resort rozdal 800 milionů na kapitolu organizačního sportu bez příslušného kolektivu s přijímaním a schvalováním žádostí. Pemize odtekly i tam, kde o ně formálně nezažádali.

Tehdejší vedoucí ministerstva, jeden muž třídil soutěžný šéf ODS Petr Fiala, se však bránil, že šlo o nestandardní situaci. Sumu 800 milionů korun získalo ministerstvo na poslední chvíli až v závěru roku a případně možné technický znevýhodnění otevřít dotační program. Proto se peníze rozdělovaly takzvaně dobré slovo.

Většina oslovených sportovních funkcionářů se při výpnutých diktátofnech sama rozpovídá o tom, že v rozdělování dotačí chybí jasná logika a vlivnou spřátele vazby. Současný ministr školství Marcel Chládek poukazuje, že výtky míří na jeho předchůdce. On sám prý systém dotací předělal, zavedl více kontrol a také Národní radu pro sport.

Kritikové však považují Chládkovo přidělení za pokračování chaosu. „Nadále chybějí jasna pravidla proti plýtvání, měření efektivity dotací a následné kontroly. Pan ministr sice udělal za dobu svého přidělení 12 kontrol, opravil dvěma za jeho předchůdce, je to pokrok, ale stejně je to malo,“ říká poslanec hnutí ANO a sice podvýboru pro sport Jiří Holeček. Ten v závěru lonišského roku na Chládka ostře zatíčel, když mu vyčetl nestrovnostu dotací ve výši asi 200 milionů korun. Nyní Holeček vytvořil skupinu, která pracuje na analýze a následné konцепci podpory sportu v České republice. Tu pak chce nabídnout právě ministrovi Chládkovi.

Ortel NKÚ přichází možná v nejdilší výživě době, protože se na všech frontách - jak na straně politických stran, tak ve sportovních svazech - začínají mobilizovat síly k diskusi o nové zákona o sportu, kterou připravuje minister Chládek a jeho lidé.

Právě ta by měla rozhodnout o tom, jak se bude v České republice finančovat sport v dalších letech, jaký typ sportu bude podporován nejvíce a přes jaké sportovní instituce peníze potěcťou.

NKÚ: miliardy na sport v luftu

Praha – Bývalý šéf školství za Věci veřejné Josef Dobeš fan-dil sportu. Nejvíc tomu mládežnickému. „Ministerské dotace nemají chodit hokejovým nebo fotbalovým velkoklubům, ale malým klukům v trenýrkách do vesnických tělovýchovných jednot,“ říkal. Jak tato jeho snaha dopadla, odhalilo šetření Nejvyššího kontrolního úřadu. Kromě Dobeše se jeho závery týkají i období, kdy úřad vedli Petr Fiala (ODS) a Dalibor Štys. Náměstkem pro sport byl tehdy Jan Kocourek.

„Ministerstvo mělo prostřednictvím tří neinvestičních programů podporovat sportovní činnost dětí, mládeže či zdravotně postižených, provozování sportovních zařízení, organizování sportovních akcí nebo projekty neziskových sportovních organizací. NKÚ zjistil, že ministerstvo při poskytování peněz závažně chybova-

lo,“ uvedla mluvčí NKÚ Olga Málková. Ministerstvo rozdělilo v rámci kontrolovaných programů v letech 2011 až 2013 dotace za více než tři miliardy korun. Velkou část peněz přitom poslalo příjemcům na základě neúplných nebo zcela chybějících žádostí o dotace.

Brali, ač neměli

Resort například kam si poslal 1,2 miliardy korun, aniž by byl schopen doložit, kdy přesně si o ně jejich příjemci zažádali. Miliarda korun putovala k žadatelům, kteří nesplňovali podmínky pro přidělení podpory. Ministerstvo chyběně zúřadovalo i 800 milionů, které na sport schválila sněmovna jako kompenzaci za výpadek výnosů Sazky.

„Kontrolor i zjistili, že 12 z 19 kontrolovaných příjemců získalo větší dotaci, než o jakou si původně požádali,“ sdělila Ol-

ga Málková. Například Auto-klub České republiky použil necelých 400 tisíc korun na provoz a údržbu autokempu místo na podporu sportu.

„Zpráva uvádí, že v letech 2011–2013 se uskutečnily jen dvě kontroly. Za mého působení proběhlo dvanáct kontrol a v tomto roce jich je na plánováno 25,“ uvedl ministr školství Marcel Chládek (ČSSD) s tím, že resort chce kontrolní činnost zintenzivnit i nadále.

Program, v němž je podle zprávy NKÚ nejvíce chyb, byl zrušen již loni v létě. Na ministerstvu byl také schválen nový systém rozdělování finančních prostředků. Vzniklo sedm programů a Národní rada pro sport, v níž jsou jak zástupci všech svazů, tak politiků napříč spektrem. Na mládežnický sport ministerstvo školství letos pošle 330 milionů korun. Další prostředky rozdělí sportovní svazy. (kp)